

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія чеської мови

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

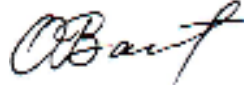
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>	(шифр і назва)
спеціальність	<u>035 Філологія</u>	(шифр і назва)
спеціалізація	<u>035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська</u>	(назва)
освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>	(бакалавр, магістр)
освітня програма	<u>Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад</u>	(назва)
статус дисципліни	<u>нормативна</u>	(нормативна чи вибіркова)

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2023/2024</u>
Семестри	<u>VI</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова навчання	<u>українська, чеська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>іспит</u>

Розробник: гарант освітньої програми, доцент кафедри східної і слов'янської філології, к. філол. н. Ващенко Олена Олексіївна

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «08» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Історія чеської мови» розроблений для студентів третього року навчання. Мета викладання дисципліни у закладі вищої освіти лінгвістичного спрямування полягає в ознайомленні студентів із періодами формування чеської мови та ключовими тенденціями, що вплинули на її розвиток. Також мета курсу передбачає здобуття базових знань про структуру чеської мови на різних етапах становлення, її місце в європейській мовній сім'ї та роль чеської мови у світі.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) **3** кредити ЄКТС; **90** годин, у тому числі:

лекції	– <u>20 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>14 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>56 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Чеська мова», «Історія чеської літератури», «Латинська мова».

Знання теоретичних основ курсів «Основи загального мовознавства», «Вступ до чеської філології», «Лексикологія чеської мови», «Історія Чехії».

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.067 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Історія чеської мови
код навчальної дисципліни:	ОК 07
статус дисципліни:	нормативна
курс:	III
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	VI

Зміст навчальної дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1:

- Змістовий модуль 1. Od praslovanštiny do nové češtiny (кількість тем – 4).
- Змістовий модуль 2. Nová čeština (кількість тем – 5).

Тривалість:

VI семестр: 3 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання:

VI семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- розуміти історичні процеси, що відбуваються в мові, у зв'язку з історією розвитку суспільства;
- спостерігати певні мовні явища та встановлювати між ними історичні зв'язки;
- пояснити специфічні риси сучасної чеської мови з точки зору її історичного розвитку;

- аналізувати автентичний текст відповідного історичного періоду, зважаючи на його фонетичні, граматичні та лексичні особливості;
- розуміти закономірності розвитку чеської мови як певної системи у взаємозалежності її структурних елементів фонетики, граматики та лексики.

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії та методів філологічної науки й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно;
- **ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних цілях;
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні;
- **ЗК 14.** Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- **ФК 3.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- **ФК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- **ФК 13.** Усвідомлення чеської мови як особливої знакової системи, її природи та функцій на фонетичному, лексичному та граматичному рівнях мови; уявлення про генетичну і структурну типологію мов світу;

предметних компетентностей:

- здатність визначати закономірності розвитку чеської мови;
- здатність виділяти характерні риси кожного періоду розвитку чеської мови (давній, середньочеський, сучасний);
- здатність аналізувати і аргументувати різні підходи та концепції щодо слова як основної одиниці мови, зв'язок між мовою і мисленням, словом і поняттям;
- здатність розуміти шляхи поповнення та розвитку словникового складу чеської мови.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати предмет, завдання, цілі та наукові методи дослідження історії чеської мови.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
1.2.	Знати ключові письмові пам'ятки чеської мови.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
1.3.	Знати регіональні варіації чеської мови та їхню класифікацію.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
1.4.	Знати головні дослідження чеських мовознавців, присвячені історії мови.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
1.5.	Знати взаємозв'язок між розвитком мови та появою нових інструментів мовного вираження.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2. Вміти:			
2.1.	Вміти аналізувати текстові фрагменти, написані у різний історичний період.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2.2.	Вміти розрізняти літературну чеську мову та діалекти.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад,	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.

		частково-пошуковий метод.	
2.3.	Вміти працювати з текстом без діакритичних позначок.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2.4.	Вміти шукати необхідну спеціалізовану інформацію в наукових джерелах українською та іноземними мовами.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусії під час академічного обговорення.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
4. Автономність та відповідальність:			
4.	Володіти навичками індивідуальної та колективної роботи.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Результати навчання з дисципліни (код)	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3.	4.
	Програмні результати навчання										
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.						+	+	+		+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.						+		+			+
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.						+	+		+		+
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи		+			+	+			+		

бугтя людини.											
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	+			+						+	+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+	+	+	+		+		+	+		+
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+								+
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються (ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+		+		+	+	+			+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+		+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+		+	+	+	+		+		+	+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	+		+	+	+	+		+		+	+

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 20. Демонструвати знання орфоенічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм чеської мови на рівні B2, другої західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
	3. Іспит	30
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: іспит;
- умови допуску до іспиту: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів 3-го курсу першого (бакалаврського) рівня з навчальної дисципліни «Історія чеської мови» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, бесіди, діалоги, полілоги тощо.	виконання вправ за тематикою модулів, написання творів та есе за тематикою, що вивчається, перекладів, підготовка рефератів, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Історія чеської мови» для студентів 3-го курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтовної відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0** балів.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5³**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмінь з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить **6,3**, з округленням до цілого числа – **6**. Цю оцінку множимо на **5**: **6x5=30**. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту:	
відмінно	– 20 балів;
добре	– 16 балів;
задовільно	– 12 балів;
незадовільно	– 8 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (максимум 50 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і максимум 20 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – іспит

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **А**. Підсумковий рейтинговий бал виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

відмінно	– 30 балів;
добре	– 23 бали;
задовільно	– 18 балів;
незадовільно	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР).	20

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	
1 – 59	FX	Незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно»

(«3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті

Іспит відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

Відмінно – 30 балів – виставляється за бездоганну, повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам;

Добре – 23 бали – виставляється за повну, ґрунтовну, відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам; однак студент припускається певних лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущені певні неточності у відповіді;

Задовільно – 18 балів – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований недостатній рівень обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми; студент припускається багатьох стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущено багато неточностей у запропонованих завданнях;

Незадовільно – 0 балів – виставляються за умови невідповідності змісту виконаної роботи запропонованим завданням; за низький рівень виконання практичного завдання із допущенням неточностей, невідповідностей, наявністю грубих стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, поверховість та відсутність творчого підходу у виконанні завдань; за фрагментарну відповідь із грубими помилками та неточностями.

В умовах дистанційного навчання студенти складають іспит в онлайн-форматі на інформаційній платформі Microsoft Teams в реальному часі відповідно до розкладу іспитів, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання іспиту є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону чи іншого пристрою).

Здобувачі обирають екзаменаційний білет шляхом вибору його порядкового номеру. Питання екзаменаційного білету екзаменатор відправляє у чаті конференції. На підготовку до відповіді здобувачам дається 10 хв. За бажанням здобувачі можуть починати відповідати раніше відведеного часу.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи **семестрового** контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи **проміжного** контролю – відбуваються, як правило, в середині березня, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. **Модульна контрольна робота** – максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу дорівнює **20**. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи **підсумкового** контролю – іспит, який відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин формі;

– максимальний екзаменаційний бал становить **30**.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Іспит:

Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумковий рейтинговий бал
Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Od praslovanštiny do nové češtiny												
Тема 1. Čeština mezi ostatním jazyky. Genetická příbuznost a typologická podobnost. Periodizace vývoje češtiny. Praslovanština. Latina.	12	6				6						
Тема 2. Pračeština (10. století – konec 13. století).	10	2	2			6						
Тема 3. Raná (stará) čeština 14. století. Stará čeština 15. století.	12	2	2			8						
Тема 4. Střední čeština – období humanistické (16. století – počátek 17. století). Střední čeština – období barokní (polovina 17. století – konec 18. století).	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	46	12	6			28						
Змістовий модуль 2. Nová čeština												
Тема 1. Nová čeština. Vznik národního obrození – polovina 19. století.	12	2	2			8						
Тема 2. Nová čeština – 2. Polovina 19. století.	14	2	2			10						
Тема 3. Nová čeština – 20. století. Čeština na přelomu 21. století.	16	4	2			10						
Разом за змістовим модулем 2	42	8	6			28						
МКР №1	2		2									
Усього годин	90	20	14			56						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

1. Даниленко Л. Дослідження Й. Добровського в галузі чеської пареміології // Слово і час : науково-теоретичний журнал / НАНУ; Ін-т літератури ім. Т.Г.Шевченка; Національна спілка письменників України / Даниленко Людмила. – Київ, 2008. – № 7. – С. 96-99. – Бібліогр. в кінці ст.
2. Дворнік Ф. Слов'яни в Європейській історії та цивілізації / Пер. з англ. за виданням: Ševčenko I. Francis Dvornik // Byzantium and the Slavs. — Cambridge; Napoli, 1991. — P. 571-579.) / Френсіс Дворнік [Електронний ресурс]. — К.: Дух і Літера, 2000. — 528 с. — Режим доступу до джерела: <http://litopys.org.ua/dvornik/dv.htm>.
3. Житник В.К. Відродження чеської мови і деякі питання українсько-чеських зв'язків // Магістеріум : Магістерські програми / Нац. ун. "Києво-Могилянська академія". — Київ, 2009. — Вип. 37 : Мовознавчі студії. — С. 28-37. — Бібліогр.: С. 36-37; 16 назв.
4. Захара І. Філософія в українських, чеських і словацьких навчальних закладах XVII-XVIIIст. // Вісник Львівського університету ім. Івана Франка : збірник наукових праць / Львівський національний університет імені Івана Франка. — Львів, 2001. — С.98-105. — (Серія філософські науки; Вип. 3).
5. Керецман Н. П. Культурні зв'язки українського, чеського та словацького народів в останній третині XIX - на початку XX ст. : Автореф... канд. іст.наук: 07.00.02 / Керецман Надія Павлівна; Ужгородський Держ. ун-т. — Ужгород, 1992.
6. Cuřín Fr. Vývoj spisovné češtiny : vysokošk. učebnice pro stud. filozof. a pedagog. fakult / František Cuřín. — Vyd. 1. — Praha : SPN, 1985 (Mír 1). — S. 17-23; - (Učebnice pro vysoké školy).
7. Havránek B. Vývoj českého spisovného jazyka / Bohuslav Havránek. — 1. vyd. — Praha: Filozof. fakulta Univ. Karlovy, 1980. — 159 s.

Додаткова:

1. Ажнюк Б. М. Англізми в сучасній українській, російській і чеській мовах // Мовознавство : науково-теоретичний журнал / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Укр. мовно-інформ. фонд НАН України. — Київ, 2008. — № 2/3. — С. 190-207.
2. Булаховський Л.А. Акцентологический комментарий к чешскому языку / Л.А. Булаховский; Министерство высшего образования СССР, Киевский Государственный университет им. Т.Г. Шевченко. — вып.1. — Київ: Изд-тво Киевского Государственного университета им. Т.Г. Шевченко, 1953. — 80 с.
3. Гуйер О. Введение в историю чешского языка: Пер. с чеш. / Под ред., с предисл. и примеч. П.С. Кузнецова. Изд. 2-е, стереотипное. / О. Hujer Úvod do dějin jazyka českého; О. Гуйер Введение в историю чешского языка. — М.: Едиториал УРСС, 2004. — 136 с. (История языков народов Европы.).
4. Marvan J. Cesty ke spisovné češtině – prvních tisíc let (800-1800) : malý průvodce dějinami české jazykové mysli / Jiří Marvan. — Vyd. 1. — V Ústí nad Labem : Univerzita J.E. Purkyně, 2003. — 240 s. : il., portréty, faksim., noty.
5. Knop A. Dějiny českého jazyka ve Slezsku a na Ostravsku / zprac. Alois Knop, Arnošt Lamprecht, Ladislav Pallas. — Ostrava : Měst. výbor Socialist. akademie, 1967 (Opava : MTZ 25). — S. 7-17;
6. Knop A. Spisovná čeština ve Slezsku v 16. století / Alois Knop. — 1. vyd. — Praha: SPN, 1965 (Brno : Tisk 1). — 175, [1] s.: [19] s. fot. příl. — (Spisy Pedagogické fakulty v Ostravě ; Sv. 1).
7. Havránek B. Spisovná čeština za doby humanismu a bratrství a za doby baroka / Bohuslav Havránek. Vývoj spisovného jazyka českého. Československá vlastivěda, řada II, Spisovný jazyk český a slovenský, 1936. — S. 49-64.
8. Lamprecht A. Historický vývoj češtiny : Hláskosloví, tvarosloví, skladba : Vysokošk. učeb. pro filozof. fakulty / [Autoři:] Arnošt Lamprecht, Dušan Šlosar, Jaroslav Bauer. — 1. vyd. — Praha : SPN, 1977 (Brno : Tisk 1). — 309, [1] s. — (Vysokoškolské učeb. a příručky).
9. Lamprecht A. Praslovanština / Arnošt Lamprecht. — 1. vyd. — Brno : Univerzita J.E. Purkyně, 1987 (Tisk 1). — S. 165-184. — (Spisy filozof. fakulty Univ. J. E. Purkyně v Brně; Čís. 266).
10. Pleskalová J. Stará čeština pro nefilology / Jana Pleskalová. — Vyd. 1. — Brno: Masarykova univerzita v Brně pro Filozofickou fakultu, 2001. — 149 s.

11. Šarapatková Ž. Církevněslovanské rydžь a české ryzi / Žofie Šarapatková // Slavia 2-3, roč. 74, 2005. – S. 271-273.
12. Škarka A. Nástin dějin české slovesnosti v obdobích před rozkladem feudalismu : [Určeno] pro filologickou fak. 1. díl, (Od počátků do sedmdesátých let 15. stol.) / Autor: Antonín Škarka. – 2., přeprac. vyd. – Praha : SPN, 1955 (Praž. tisk. 03). – 207, [1] s. – (Učební texty vysokých škol).
13. Bláhová M. Staročeská kronika tak řečeného Dalimila v kontextu středověké historiografie latinského kulturního okruhu a její pramenná hodnota. [Díl] 3, Historický komentář. Dalimil / Marie Bláhová. – Praha: Academia, 1995.
14. Michálek E. K rozvoji české slovní zásoby v době Karlově / Emanuel Michálek // Naše řeč 61, 1978. – S. 233-240.
15. Michálek E. K vztahům mezi církevní slovanštinou a češtinou ve 14. století / Emanuel Michálek // Listy filologické 4, roč. 114, 1991. – S. 243-245.
16. Němec I. K lexikálnímu vývoji spisovného jazyka českého v době Karlově / Igor Němec // Slovo a slovesnost 34, 1973. – S. 129-133.
17. Perissutti A.M. O funkci některých determinátorů neurčitosti v češtině doby gotické / Anna Maria Perissutti // Sborník prací Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Řada jazykovědná (A). – Č. 47. – Brno, 1999. – S. 129-141.

11. Додаткові ресурси:

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

- [Manuscriptorium](http://www.manuscriptorium.com/index.php?q=cs). Evropská digitální knihovna rukopisů. – Přístup k pramenu: <http://www.manuscriptorium.com/index.php?q=cs>;
- Digitální knihovna Akademie věd ČR. – Přístup k pramenu: <http://kramerus.lib.cas.cz/search/>;
- Kdo je kdo v české slavistice. Databáze. – Přístup k pramenu: <http://www.slaviste.cz/>;
- Slovník osobností jazykovědné bohemistiky. – Přístup k pramenu: http://kcjl.modry.cz/studenti/sl_index.htm;
- Vokabulář webový. Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny. – Přístup k pramenu: <http://vokabular.ujc.cas.cz/informace.aspx?t=ovokabulari&o=ovokabulari>;
- Čermák Fr., Schmiedtová V. Český národní korpus – základní charakteristika a širší souvislosti / František Čermák, Věra Schmiedtová. – Přístup k pramenu: <http://knihovna.nkp.cz/nkkr0403/0403152.html>.
- Національна бібліотека Чеської Республіки: <https://www.nkp.cz/>
- Чеський національний корпус: <https://www.korpus.cz/>
- Internetová jazyková příručka: <https://prirucka.ujc.cas.cz/>
- Lingea s.r.o.: <https://www.nechybujete.cz/>
- Чесько-український словник: <https://www.movapp.cz/uk/dictionary>
- Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел з богемістики, чеської культури, історії тощо: <https://ulozto.cz/>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Офіційний сайт Посольства Чехії в Україні: <https://www.mzv.cz/kyiv>
- Чеський центр Київ: <https://kyiv.czechcentres.cz/uk/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua>
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>
- Фейсбук-сторінка секції чеської мови «Богемістика в КНЛУ»: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100089034368121>
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Бібліотечний фонд (500 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 2) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.